

Inka Hopsu vihr ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Ihmisoikeusliiton toiminnan tukemiseen (200 000 euroa)

Eduskunnalle

Ihmisoikeudet kuuluvat jokaiselle ihmiselle. Ne ovat yleismaailmallisia, luovuttamattomia ja perustavanlaatuisia. Ne ovat osa kansainvälistä oikeutta, ja niiden toteutumista valvotaan kansainvälisissä ja kansallisissa valvontaelimissä. Ihmisoikeusliitto on ainoa yleinen ihmisoikeusjärjestö, joka seuraa kokonaisvaltaisesti Suomen ihmisoikeustilannetta. Ihmisoikeuksien edistäminen ja vaaliminen on länsimaisen sivistysvaltion tunnusmerkki ja velvollisuus. Vahvan kansalaisyhteiskunnan merkitys on tässä työssä keskeinen. Kansalaisjärjestöt, kuten Ihmisoikeusliitto, valvovat ja edistävät osaltaan ihmisoikeuksien toteutumista. Ihmisoikeusliitto seuraa kokonaisvaltaisesti ihmisoikeuksien edistymistä Suomessa ja raportoi siitä kansainvälisille toimijoille (YK, Euroopan neuvosto, EU:n perusoikeusvirasto, ETYJ). Nämä tahot kuulevat Ihmisoikeusliittoa myös Suomen vierailuillaan. Ihmisoikeusliitto kommentoi ihmisoikeustilannetta yksittäisiä teemoja tai ryhmiä laajemmin, ja pystyy suhteuttamaan eri oikeuksien kehittymistä toisiinsa.

Lisäksi Ihmisoikeusliitto vetää kahdenkymmenen ihmisoikeustyötä Suomessa tekevän järjestön verkostoa. Järjestö kouluttaa ihmisoikeuksista viranomaistahoja ja järjestöjä (mm. poliisi, syyttäjänvirasto, kouluterveydenhuolto, nuorisotoimi, urheilutoimijat). Lisäksi Ihmisoikeusliitto nostaa uusia ihmisoikeusteemoja yhteiskunnalliseen keskusteluun sekä tekee pitkäjänteistä työtä esimerkiksi tyttöjen sukupuolielinten silpomisen ehkäisyksi Suomessa, nk. kunniaan liittyvän väkivallan ehkäisemiseksi, urheilun ja ihmisoikeuksien tematiikkaan sekä toimeentuloon liittyen. Ihmisoikeusliitto on myös tärkeä yhteistyötaho ja kokoaa relevantteja tahoja yhteen.

Valtionavustuksen taso on varsin alhainen Ihmisoikeusliiton henkilöstön kokoon, työn merkittävyyteen ja tuloksellisuuteen nähden. Valtionavustuksen taso on ollut ennakoimatonta. Valtiovarainvaliokunta totesi mietinnössään VaVM 36/2020 vp, että rauhantyon, ihmisoikeuksien ja ulko- ja turvallisuuspolitiikan saralla toimivien järjestöjen avustukset ovat olleet vuosien ajan ennallaan tai osin vähentyneet, minkä lisäksi tukimuodot ovat pirstaleiset ja myöntökriteerit osin erilaisia myöntäjätahosta riippuen. Tämä heikentää järjestötyön vaikuttavuutta ja kaventaa järjestöjen toimintamahdollisuuksia. Ihmisoikeusliiton rahoitus tulisikin pohtia kestävästi. Nyt näin ei ole kuitenkaan valitettavasti ole vielä tapahtunut.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 200 000 euroa momentille 25.01.50 Ihmisoikeusliiton toiminnan tukemiseen.

Talousarvioaloite TAA 110/2022 vp

Helsingissä 30.9.2022

Inka Hopsu vihr
Tarja Filatov sd
Mari Holopainen vihr